

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. RUGSĖJO 29 D. ĮSAKIMO NR. 275 „DĖL PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS RUNKELIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2018 m. lapkričio 22 d. Nr. 3D-834

Vilnius

Pakeičiu Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 275 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“:

1. Pakeičiu 1 punktą ir jį išdėstau taip:

„1. Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. spalio 19 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva (ES) Nr. 2017/1920 (OL 2017 L 271, p. 34), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/54/EB dėl prekybos runkelių sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 292) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. kovo 3 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva (ES) 2016/317 (OL 2016 L 60, p. 72), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 281), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1829/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 432), 2004 m. gruodžio 1 d. Komisijos sprendimą 2004/842/EB dėl įgyvendinimo taisyklių, kuriomis remdamosi valstybės narės gali leisti tiekti į rinką sėklas, priklausančias veislėms, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos jas įtraukti į žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių nacionalinį katalogą (OL 2004 L 362, p. 21), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. kovo 3 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/320 (OL 2016 L 60, p. 88), 2006 m.

vasario 8 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 217/2006, nustatantį Tarybos direktyvų 66/401/EEB, 66/402/EEB, 2002/54/EB, 2002/55/EB ir 2002/57/EB dėl leidimo valstybėms narėms laikinai leisti prekiauti sėkla, neatitinkančia minimalių daigumo reikalavimų, taikymo taisyklės (OL 2006 L 38, p. 17), 2008 m. birželio 20 d. Komisijos direktyvą 2008/62/EB, numatančią tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas žemės ūkio vietinių populiacijų ir veislių, kurios natūraliai prisitaikiusios prie vietos ir regiono sąlygų ir kurioms gresia genetinė erozija, patvirtinimui ir prekybai tų vietinių populiacijų bei veislių sėkla ir sėklinėmis bulvėmis (OL 2008, L 162, p. 13), 2017 m. kovo 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2017/478, kuriuo tam tikros valstybės narės atleidžiamos nuo pareigos tam tikroms veislėms taikyti Tarybos direktyvas 66/401/EEB, 66/402/EEB, 68/193/EEB, 1999/105/EB, 2002/54/EB, 2002/55/EB ir 2002/57/EB dėl prekybos atitinkamai pašarinių augalų sėkla, javų sėkla, vynuogių dauginimo medžiaga, miško dauginamąja medžiaga, runkelių sėkla, daržovių sėkla ir aliejinių bei pluoštinių augalų sėkla ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2010/680/ES (OL 2017 L 73, p. 29).“

2. Pakeičiu 7.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„7.4. Saugotinos veislės sėkla – tai sėkla, kuri:

7.4.1. išauginta iš sėklos pagal veislės palaikymo metodiką;

7.4.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, keliamas sertifikuotai sėklai, išskyrus minimalaus veislinio grynio reikalavimus;

7.4.3. turi pakankamą veislinį grynį;

7.4.4. išauginta kilmės rajone. Tuo tikslu Augalų genų bankas Valstybinei augalininkystės tarnybai teikia būtiną informaciją apie patvirtintus kilmės rajonus.“

3. Pakeičiu 8.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„8.3. sėklos augintojas turi licencinę sutartį dėl veislių, kurioms taikoma teisinė apsauga, užregistruotą Valstybinėje augalininkystės tarnyboje. Dokumentai dėl licencinių sutarčių registravimo pateikiami ir licencinės sutartys registruojamos Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka;“.

4. Pripažįstu netekusiais galios 9–12 punktus.

5. Pakeičiu 17 punktą ir jį išdėstau taip:

„17. Kai runkelių sėklinis pasėlis ir sėklų siunta atitinka superelitinei, elitinei ir sertifikuotai sėklai keliamus reikalavimus, Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda sėklos sertifikatą.“

6. Pakeičiu 19 punktą ir jį išdėstau taip:

„19. Oficialiajam ar įgaliotajam aprobuotojui atliekant sėklinių pasėlių (pasodų ir (ar) sėklojų) aprobavimą, pasėlio savininkas privalo pateikti sėklos ir (ar) pasodų įsigijimo

dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešsėlius, sėjomainas, izoliacinius atstumus. Jei veislė nėra įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, o tik į Bendrąjį katalogą, pasėlio savininkas turi pateikti veislės aprašymą.“

7. Pakeičiu 22 punktą ir jį išdėstau taip:

„22. Runkelių sėkliniai pasėliai turi būti apsėti sėkla, kurios vegetaciniai tyrimai davė patenkinamų rezultatų. Vegetaciniai tyrimai atliekami Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka. Saugotinių veislių vegetaciniai tyrimai turi būti atlikti siekiant nustatyti veislės tapatumą ir veislinį grynį.“

8. Pripažįstu netekusiu galios 43 punktą.

9. Pripažįstu netekusiais galios 49–50 punktus.

10. Pakeičiu 63 punktą ir jį išdėstau taip:

„63. Siekiant panaikinti Europos Sąjungoje kylančius laikinus bendrojo pobūdžio sertifikuotos sėklos tiekimo rinkai sunkumus, kurių kitaip negalima įveikti, vadovaujantis Europos Komisijos sprendimu gali būti nuspręsta, kad tam tikrą laikotarpį valstybė narė leidžia tiekti rinkai sėklą, priklausančią kategorijai, kuriai keliami ne tokie griežti reikalavimai, nei nustatyti šiame reikalavimų apraše, arba veislėms, kurios nėra įrašytos į Bendrąjį katalogą ar valstybių narių nacionalinius veislių katalogus, kiekiais, reikalingais tiekimo rinkai sunkumams įveikti. Tiekėjas, tiekdamas rinkai sėklą, kuriai Europos Komisijos sprendimu nustatyti žemesni daigumo rodikliai, nei šio reikalavimų aprašo 2 priede, etiketėje nurodo, kad šios sėklos kategorija atitinka ne tokius griežtus reikalavimus, nei nustatyti šiame reikalavimų apraše, ir sėklos daigumo duomenis.“

11. Pakeičiu 72.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„72.2. apskrities (siuntos formavimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);“.

12. Pakeičiu 76 punktą ir jį išdėstau taip:

„76. Saugotinos runkelių veislės sėklą leidžiama tiekti rinkai, jei laikomasi šių reikalavimų:

76.1. saugotinos veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį katalogą;

76.2. tiekėjai atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

76.3. saugotinių veislių sėkla išauginta tik runkelių augalų kilmės rajone. Tais atvejais, kai saugotinos veislės sėkla runkelių kilmės rajone dėl aplinkos sąlygų negali atitikti sertifikuotai sėklai keliamų reikalavimų, kad būtų išauginta saugotina runkelių veislių sėkla, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali patvirtinti papildomus auginimo rajonus. Tuo tikslu Augalų genų bankas Valstybinei augalininkystės tarnybai teikia būtiną informaciją. Papildomuose auginimo rajonuose išaugintą sėklą leidžiama naudoti tik runkelių kilmės

rajone;

76.4. Valstybinė augalininkystės tarnyba informuoja Europos Komisiją ir Europos Sąjungos valstybes apie kilmės rajonus. Tais atvejais, kai runkelių kilmės rajonas yra daugiau nei vienoje Europos Sąjungos valstybėje, jis nustatomas bendru Europos Sąjungos valstybių sutarimu;

76.5. Valstybinė augalininkystės tarnyba pateikia Europos Komisijai ir Europos Sąjungos valstybėms informaciją apie siūlomus patvirtinti papildomus auginimo rajonus, kuriuose siekiama auginti saugotinių veislių sėklą, nurodytą šio reikalavimų aprašo 76.3 papunktyje. Europos Komisija ir Europos Sąjungos valstybės per dvidešimt darbo dienų nuo šios informacijos gavimo gali pateikti klausimą svarstyti Nuolatiniam augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų komitete (toliau – Nuolatinis komitetas) ir, jei būtina, nustatyti papildomiems rajonams apribojimus ar sąlygas. Tais atvejais, kai Europos Komisija ar Europos Sąjungos valstybės nepateikia prašymo klausimą dėl papildomų rajonų nustatymo svarstyti Nuolatiniam komitete, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali patvirtinti papildomus saugotinos veislės sėklos auginimo rajonus;

76.6. saugotinių veislių sėklinis pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šiame reikalavimų apraše išdėstytas nuostatas, keliamas sertifikuotai sėklai, išskyrus mažiausio veislinio grynio reikalavimus;

76.7. saugotinių veislių sėkla supilta į fasuotes ar konteinerius, kurie yra sandariai uždaryti;

76.8. saugotinos veislės sėklos siuntos fasuotė ar konteineris paženklini tiekėjo etikete, kuri atitinka šių reikalavimų aprašo 69 punkto nuostatas, taip, kad nebūtų galima atidaryti nepažeidus ženklinimo sistemos;

76.9. tiekėjas iš saugotinos veislės sėklos siuntos fasuotės paėmė mėginį Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka;

76.10. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje;

76.11. saugotina veislė tiekama rinkai tik savo kilmės rajone;

76.12. Valstybinė augalininkystės tarnyba gali patvirtinti papildomus saugotinos veislės pardavimo rajonus tais atvejais, jei papildomuose rajonuose yra panašios runkelių kilmės rajonui natūralios ar pusiau natūralios tos veislės buveinės. Patvirtinusi tokius papildomus rajonus, Valstybinė augalininkystės tarnyba turi užtikrinti, kad runkelių kilmės rajone būtų paliktas sėklos kiekis, nurodytas šio reikalavimų aprašo 78–79 punktuose, siekiant išsaugoti saugotinę veislę runkelių kilmės rajone;

76.13. Valstybinė augalininkystės tarnyba informuoja Europos Komisiją ir Europos Sąjungos valstybes apie papildomus saugotinos runkelių veislės pardavimo rajonus;

76.14. Jei Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino papildomus auginimo rajonus pagal šio reikalavimų aprašo 76.3 papunktį, nuostatos, nurodytos šio reikalavimų aprašo 76.12 papunktyje, netaikomos.“

13. Pripažįstu netekusiu galios 77 punktą.

14. Pakeičiu 79 punktą ir jį išdėstau taip:

„79. Tiekiamas rinkai visas bendras saugotinos veislės sėklos kiekis neturi viršyti 10 proc. tam tikros augalų rūšies sėklos kiekio, kiekvienais metais sunaudojamo Lietuvos Respublikoje. Tais atvejais, kai sėklos kiekio neužtenka apsėti 100 ha žemės ploto, didžiausias tos rūšies sėklos, kiekvienais metais naudojamos Lietuvos Respublikoje, kiekis gali būti padidintas iki kiekio, reikalingo apsėti 100 ha.“

15. Pakeičiu 80 punktą ir jį išdėstau taip:

„80. Tais atvejais, kai viršijamas sėklos kiekis, nurodytas šio reikalavimų aprašo 78–79 punktuose, Valstybinė augalininkystės tarnyba nustato kiekvienam tiekėjui leidžiamus tiekti rinkai vegetacijos sezono metu saugotinos veislės sėklos kiekius.“

16. Pakeičiu 81 punktą ir jį išdėstau taip:

„81. Tiekėjas prieš kiekvieno auginimo sezono pradžią raštu pateikia informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai apie žemės ploto, naudojamo išauginti saugotinos veislės sėklą, dydį ir vietą.“

17. Pakeičiu 82 punktą ir jį išdėstau taip:

„82. Lietuvos Respublikos tiekėjas per kiekvieną auginimo sezoną raštu pateikia informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai apie kiekvienos saugotinos veislės sėklos, tiekiamos rinkai Lietuvos Respublikoje, kiekius. Valstybinė augalininkystės tarnyba, Europos Komisijai ar kitoms valstybėms narėms paprašius, informuoja apie saugotinos veislės sėklos, tiekiamos rinkai Lietuvos Respublikoje, kiekius.“

18. Papildau 82¹ punktu:

„82¹. Tiekiamai rinkai tik pagal šio reikalavimų aprašo nuostatas sėklai neturi būti taikomi jokie kiti tiekimo rinkai apribojimai dėl jos savybių, tyrimo reikalavimų, žymėjimo ir uždarymo, negu nustatyta šiame reikalavimų apraše ar kituose reikalavimuose.“

19. Pakeičiu IX skyrių ir jį išdėstau taip:

„IX SKYRIUS REIKALAVIMAI ĮGALIOJAMIESiems APROBUOTOJAMS

83. Įgaliotasis aprobuotojas turi teisę aprobuoti runkelių sėklinius pasėlius Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka. Įgaliotasis aprobuotojas turi teisę aprobuoti tik sertifikuotos kategorijos (C) sėklinius pasėlius.

84. Įgaliotaisiais aprobuotojais gali būti:

84.1. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių sėklos dauginimu, samdomi fiziniai asmenys;

84.2. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos dauginimu, samdomi fiziniai asmenys. Šiuo atveju įgaliotasis aprobuotojas gali aprobuoti tik tuos runkelių sėklinius pasėlius, kurie auginami tik šių fizinių arba juridinių asmenų vardu, išskyrus atvejus, kai šie asmenys, prašymą dėl aprobavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

85. Reikalavimai įgaliotajam aprobuotojui:

85.1. turėti reikiamą kvalifikaciją;

85.2. išklausti įgaliotojo aprobuotojo mokymo kursą ir išlaikyti egzaminą Valstybinės augalininkystės tarnybos nustatyta tvarka;

85.3. neturėti asmeninės naudos, susijusios su aprobavimo atlikimu.

86. Sėkliniai runkelių pasėliai, kuriuos reikės tikrinti, auginami iš sėklos, kurios vegetaciniai tyrimai yra atlikti ir šios kontrolės rezultatai yra patenkinami.

87. Oficialiesiems vegetaciniams tyrimams ir atitinkamais atvejais oficialiesiems sėklos laboratoriniams tyrimams dėl veislės tapatumo ir veislinio grynio patikrinimo imama dalis sėklos mėginių iš sėklos siuntų. Oficialusis aprobuotojas kontroliuoja įgaliotąjį aprobuotoją:

87.1. pirmaisiais įgaliotojo aprobuotojo darbo metais oficialusis aprobuotojas privalo kontroliuoti ne mažiau kaip 10 proc. runkelių sėklinių pasėlių, aprobuotų įgaliotojo aprobuotojo, antraisiais ir vėlesniaisiais metais – ne mažiau kaip 5 proc. runkelių sėklinių pasėlių, aprobuotų įgaliotojo aprobuotojo;

87.2. oficialiajam aprobuotojui nustačius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą aprobavimo tvarką, Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka įgaliotajam aprobuotojui laikinai sustabdoma teisė aprobuoti runkelių sėklinius pasėlius ir paskiriamas mokymo kursas, kurį išklausęs įgaliotasis aprobuotojas privalo išlaikyti egzaminą;

87.3. jei nuo pažeidimo nustatymo dienos pažeidimas per metus pasikartoja, Valstybinė augalininkystės tarnyba panaikina įgaliotajam aprobuotojui teisę aprobuoti runkelių sėklinius pasėlius. Panaikinus teisę įgaliotajam aprobuotojui aprobuoti runkelių sėklinius pasėlius šiame papunktyje nurodytu pagrindu, fiziniai asmenys gali kreiptis į Valstybinę augalininkystės tarnybą su prašymu apie ketinimą vykdyti įgaliotojo aprobuotojo veiklą ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo įgaliotojo aprobuotojo teisės aprobuoti runkelių sėklinius pasėlius panaikinimo dienos.

88. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad nustačius pažeidimą, patikrintos

runkelių sėklos siuntos sertifikatas būtų panaikintas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.“

20. Pakeičiu 94 punktą ir jį išdėstau taip:

„94. Oficialiajam mėginių ėmėjui nustačius, kad įgaliotasis mėginių ėmėjas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė mėginių ėmimo metodikos nurodymus, jam pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdoma teisė imti sėklos mėginius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklauseęs įgaliotasis mėginių ėmėjas privalo išlaikyti egzaminą.“

21. Papildau 94¹ punktu:

„94¹. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, Valstybinė augalininkystės tarnyba panaikina įgaliotajam mėginių ėmėjui teisę vykdyti įgaliotojo mėginių ėmėjo veiklą. Panaikinus teisę įgaliotajam mėginių ėmėjui vykdyti įgaliotojo mėginių ėmėjo veiklą šiame punkte nurodytu pagrindu, fiziniai asmenys gali kreiptis į Valstybinę augalininkystės tarnybą su prašymu apie ketinimą vykdyti įgaliotojo mėginių ėmėjo veiklą ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo įgaliotojo mėginių ėmėjo teisės panaikinimo imti sėklos mėginius iš sėklos siuntų dienos.“

22. Papildau 94² punktu:

„94². Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikintas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.“

Žemės ūkio ministras

Giedrius Surplys